

הכנסת
מרכז המחקר והמידע

עבירות מין כלפי נשים

ריכוז נתוני המשטרה לשנים 2016-2017

מוגש לוועדה לקידום מעמד האישה
ולשוויון מגדרי

תקציר

מסמך זה נכתב לבקשת חברת הכנסת עאידה תומא-סלימאן, יושבת ראש הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי, לקראת דיוני הוועדה לציון היום הבינ"ל למאבק באלימות כלפי נשים. במסמך מוצגים נתוני המשטרה על תיקי חקירה שנפתחו בגין עבירות מין. בסופו של המסמך מובאים כמה נתונים על נפגעי הטרדה מינית, מתוך סקר ביטחון אישי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן: למ"ס).

עבירות מין

- **בשנת 2016 נפתחו 5,721 תיקים בגין עבירות מין (כלפי נשים וגברים) ובשנת 2017 נפתחו 6,123 – עלייה של 7%. עיקר העלייה בדיווחים נרשמה בעבירת מעשה מגונה בכוח (עלייה של כ-10%) ובעבירת הטרדה מינית (עלייה של כ-13%).**
- **מפילוח תיקי עבירות המין לפי הגיל שבו נעברה העבירה כלפי נשים, נערות וילדות, עולה כי בשנת 2017 נפתחו 648 תיקי עבירות מין שנעשו בילדות (עד גיל 12), 1,364 תיקי עבירות מין כלפי נערות (עד גיל 18), 909 תיקים כלפי נשים צעירות (גיל 18-24) ובקבוצות הגילאים המבוגרים יותר היתה ירידה הדרגתית במספר התיקים. בחישוב שיעור העבירות לכל 100,000 נפש בקבוצות הגיל השונות עולה, כי בקרב נערות היה השיעור הגבוה ביותר של עבירות מין מדווחות: 326 תלונות על עבירות מין לכל 100,000 נערות; בקרב הנשים הצעירות השיעור היה 208 תלונות לכל 100,000 נפש; בקבוצת הגיל 25-34 דווחו 119 עבירות לכל 100,000 נפש; בגילאים מבוגרים יותר נרשמה ירידה הדרגתית בשיעור עבירות המין; בקרב ילדות עד גיל 12, שיעור עבירות המין היה 66 לכל 100,000 נפש.**
- **ניתוח נתוני התיקים שנפתחו ב-2017 בעקבות עבירות מין שנעשו בקטינות מעלה, שהעבירה הנפוצה ביותר כלפי קטינות היא מעשה מגונה בכוח - 2,487 תיקים – 40% מהם נפתחו בעקבות מעשה מגונה בכוח שנעשה בילדות שגילן קטן מ-12 ו-60% מהם בעקבות מעשה מגונה בכוח שנעשה בנערות עד גיל 18. עבירות נפוצות נוספות שנעשו בקטינות הן הטרדה מינית (376 דיווחים) ואינוס בכוח או באימים (357 דיווחים); בשתי עבירות אלו, 20% מהקורבנות היו ילדות.**
- **עבירות קודמות: לכ-7% מהחשודים בעבירות מין כלפי נשים נפתחו כמה תיקים בגין עבירות מסוג זה בשנים 2016-2017. לרובם הגדול (86%) נפתחו 2-3 תיקים, ל-12% מהם נפתחו 4-6 תיקים ול-2% נפתחו יותר מעשרה תיקים. ככל הנראה, זוהי הערכת חסר של מספר התיקים הקודמים, שכן ייתכן שלחשודים אלו נפתחו תיקים נוספים לפני 2016.**
- **כ-90% מהתלונות על עבירות מין שהוגשו בשנת 2017 (וצוינה בהן קבוצת האוכלוסייה של הנפגעת) היו של נשים יהודיות; 10% מהתלונות הוגשו על-ידי נשים לא יהודיות. שיעור זה של לא-יהודיות בקרב המתלוננות על עבירות מין הוא כמחצית משיעורן באוכלוסייה. בעבירת אינוס בכוח או באימים היה שיעור התלונות של לא-יהודיות גבוה מאשר בכלל התלונות (16%), אך עדיין לא הגיע לשיעורן של הלא-יהודיות באוכלוסייה.**
- **12% מהתלונות על עבירות מין שהוגשו בשנת 2017 (וצוין בהן הנתון הרלבנטי) נפתחו בגין עבירות כלפי עולות, פחות משיעורן באוכלוסיית ישראל (כ-21%).**
- **בכל אחת מהשנים 2016-2017 נפתחו כ-4,100 תיקים בגין עבירות מין כלפי נשים. ב-2016 המשטרה סגרה כ-3,000 תיקים וב-2017 היא סגרה כ-2,600 תיקים. העילות העיקריות לסגירת תיקים ב-2017 היו חוסר ראיות (ב-56% מהתיקים שנסגרו) ועברייני לא נודע (ב-34% מהתיקים שנסגרו).**
- **בשנת 2016 הוגשו 683 כתבי אישום ובשנת 2017 הוגשו 664 כתבי אישום בתיקי עבירות מין.**

הטרדה מינית – נתונים מסקר ביטחון אישי

הנתונים שהוצגו עד כה מייצגים את היקף הפגיעה שדווחה למשטרה. כדי ללמוד על היקף נפגעי העבירה בישראל, ובכלל זה הנפגעים שלא התלוננו במשטרה, ניתחנו נתונים מתוך "סקר ביטחון אישי" של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן: למ"ס) מ-2017 - הן נתונים שהלמ"ס פרסמה והן עיבודים מיוחדים שנעשו על-ידה לבקשת מרכז המחקר והמידע של הכנסת.

- כ-2.2% מהנסקרים והנסקרות דיווחו כי נפגעו מהטרדה מינית בשנה שקדמה לסקר. על בסיס תשובות הנסקרים אמד הלמ"ס, כי כ-121.5 אלף איש מכלל האוכלוסייה בישראל (מעל גיל 20) חוו הטרדה מינית (כהגדרתה בסקר) במהלך השנה שקדמה לסקר;
- מבין מי שחוו הטרדה, כ-79% היו נשים והיתר - גברים;
- כשני שלישים מהנשים שחוו הטרדה מינית, היו בגילאי 20-34;
- בשליש מהמקרים ההטרדה אירעה במקום העבודה. ב-85% מההטרדות שאירעו במקום העבודה, הפוגע לא היה הממונה על הנפגע או הנפגעת.
- מהסקר עלה, כי שיעור ההיפגעות היה דומה בקרב אקדמאים ומי שאינם אקדמאים; עוד עלה כי שיעור ההיפגעות היה דומה בין יהודים (אשר 2.2% מהם חוו הטרדה מינית) לערבים (ש-2.4% מהם דיווחו על עבירה זו).
- רק 3% מכלל הנפגעות והנפגעים דיווחו על הפגיעה למשטרה. הנסקרים מסרו כמה סיבות להחלטתם שלא לדווח למשטרה: כרבע מהנפגעים סברו שהפגיעה היא מקרה קל-ערך; כחמישית סברו שהמשטרה אינה מסוגלת לטפל במקרים כאלה (19%); אחרים סברו שהמשטרה אינה מעוניינת לטפל במקרים כאלו (13%).

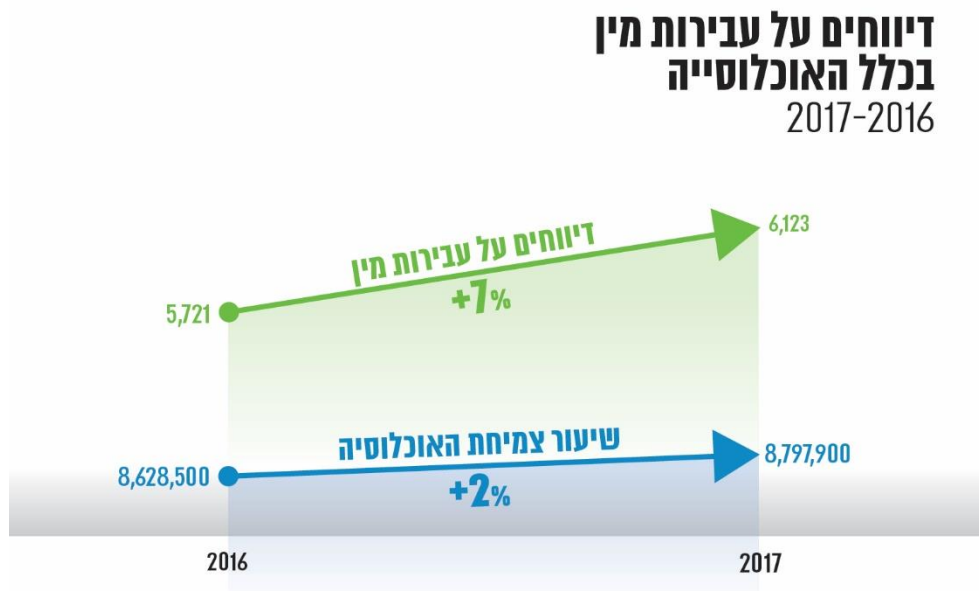
מסמך זה נכתב לבקשת חברת הכנסת עאידה תומא-סלימאן, יושבת ראש הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי. המסמך נכתב לקראת דיוני הוועדה שייערכו לציון היום הבינלאומי למאבק באלימות כלפי נשים. בפרק הראשון של המסמך יוצגו נתוני המשטרה על תיקים שנפתחו עקב עבירות מין. נתונים אלו הם על אודות עבירות שדווחו למשטרה בלבד, ומכאן שהם אינם מייצגים את כלל העבירות שבוצעו. בפרק השני של המסמך יוצגו נתונים מסקר נפגעי עבירה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן: למ"ס) על אודות נפגעות ונפגעי הטרדה מינית.

1. נתונים על עבירות מין¹

בפרק זה יוצגו נתונים על עבירות מין שדווחו למשטרת ישראל בשנים 2016-2017.

1.1. תיקי עבירות מין בכלל האוכלוסייה²

להלן יוצגו נתוני משטרת ישראל על 11,844 תיקי עבירות המין בכלל האוכלוסייה (נשים וגברים גם יחד) בשנים 2016-2017.

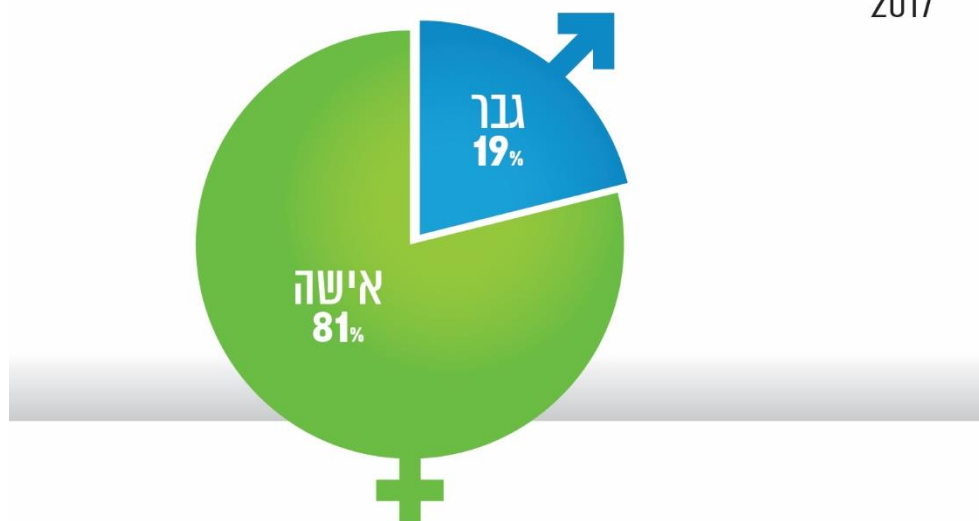
מהתרשים עולה, כי עיקר העלייה בדיווחים על עבירות אלו נרשמה בעבירת מעשה מגונה בכוח (עלייה של 9.5% - 278 תיקים) ובעבירת הטרדה מינית (עלייה של 13.3% - 157 תיקים).

¹ רפ"ק עו"ד לי פרל-בהירי, ראש חוליית אלימות במשפחה, מכתב מ-8 באוקטובר 2018, הועבר בדוא"ל על ידי דניאל וידלנסקי, 22 באוקטובר 2018. מכתב מ-31 באוקטובר 2018, הועבר בדוא"ל על ידי לימור כהן, 5 בנובמבר 2018.

² שם.

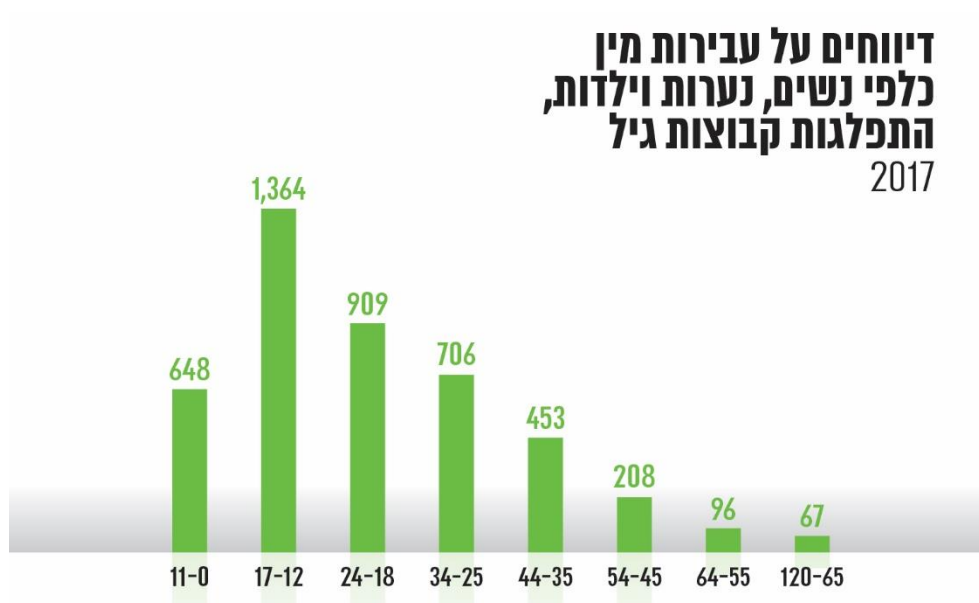
התפלגות עבירות המין לפי מגדר הקורבן 2017

בכ-80% מהתיקים שנפתחו בשנת 2017 קורבנות העבירה היו נשים, נערות וילדות ובחמישית מהם (כאלף תיקים) קורבנות העבירה היו גברים, נערים וילדים.

1.2. דיווחים על עבירות מין כלפי נשים, נערות וילדות בפילוח לפי קבוצות גיל³

להלן יוצגו נתוני המשטרה על דיווחים על עבירות מין כלפי נשים נערות וילדות, שהן כאמור 80% מקורבנות עבירות המין. בתרשים יוצגו נתונים אלו, בהתפלגות לפי קבוצות גיל.

דיווחים על עבירות מין כלפי נשים, נערות וילדות, התפלגות קבוצות גיל 2017

³ רפ"ק עו"ד לי פרל-בהירי, ראש חוליית אלימות במשפחה, מכתב מ-8 באוקטובר 2018, הועבר בדוא"ל על ידי דניאל וידלנסקי, 22 באוקטובר 2018. מכתב מ-31 באוקטובר 2018, הועבר בדוא"ל על ידי לימור כהן, 5 בנובמבר 2018.

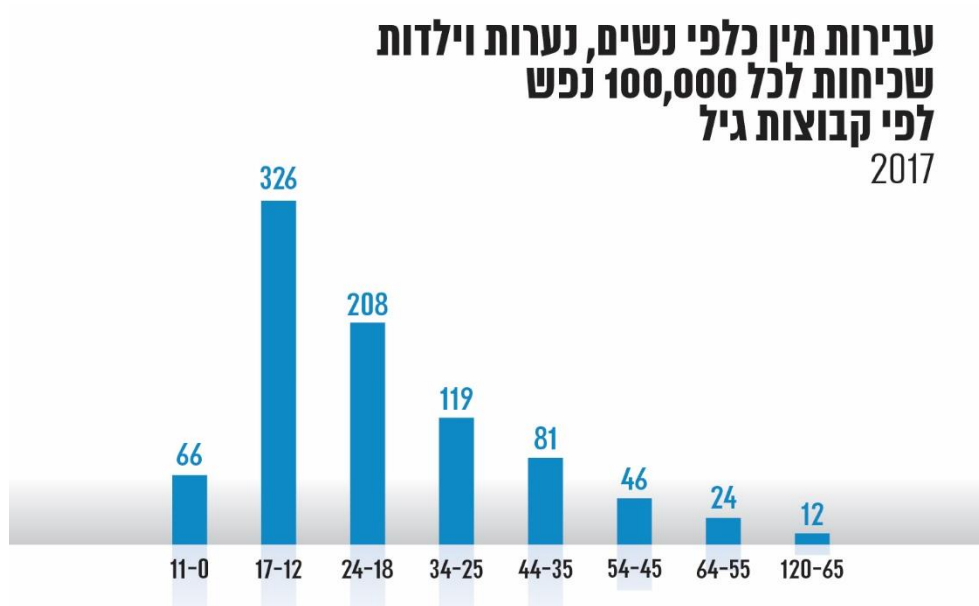

הכנסת

מרכז המחקר והמידע

בשנת 2017, קבוצת הגיל הגדולה ביותר שבה דווח על עבירות מין היא נערות בנות 12-17, שהן כשליש מקורבנות העבירה בשנה זו.⁴ קבוצות גיל גדולות נוספות הן – צעירות בגיל 18-24 (כחמישית מקורבנות העבירה), נשים בגיל 25-34 (16%) וילדות עד גיל 12 (14%). כלומר, קרוב למחצית (45%) מקורבנות העבירה היו קטינות.

היות שבקבוצות גיל שונות יש מספר שונה של שנתונים ושכל שנתון יש מספר שונה של נשים נערות או ילדות, להלן נציג בתרשים את שכיחות האירועים לכל 100,000 נפש.

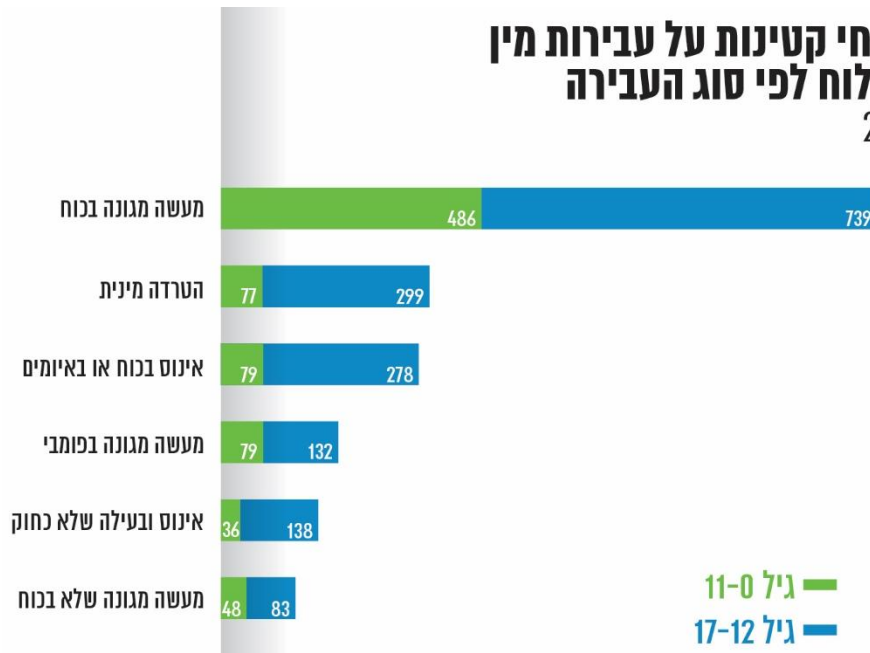
מנתוני התרשים עולה שקבוצת הגיל שבה היתה השכיחות הגבוהה ביותר של עבירות מין היתה קבוצת הנערות (גיל 12-17) - 326 דיווחים לכל 100,000 נערות – שכיחות גבוהה במידה ניכרת משאר קבוצות הגיל; שכיחות עבירות המין בקבוצת הגיל 18-24 היתה 208 לכל 100,000 נשים ואצל נשים מבוגרות יותר שכיחות עבירות המין היתה קטנה יותר. בקרב ילדות עד גיל 12 שכיחות הדיווחים על עבירות המין היתה 66 אירועים לכל 100,000 ילדות.

להלן נתמקד בנתוני המשטרה על דיווחים על **עבירות מין שנעשו בקטינות** (עד גיל 18) בשנת 2017.

⁴ קבוצת הגיל 0-11 כוללת ילדות מלידה עד גיל 12. קבוצת הגיל 17-12 כוללת נערות עד גיל 18.

דיווחי קטינות על עבירות מין בפילוח לפי סוג העבירה 2017

מהתרשים עולים הממצאים האלו –

- בשנת 2017 דווח על 2,487 עבירות שנעשו בקטינות (העבירות לא נעשו בהכרח באותה שנה בה דווחו) – כשליש מהדיווחים היו על עבירות מין שנעשו בילדות (807 עבירות) שגילן קטן מ-12 ושני שלישי (1,680 עבירות) דווחו על עבירות מין שנעשו נערות בגיל 12-18.
  - מכלל עבירות המין כלפי קטינות, העבירה הנפוצה ביותר היתה מעשה מגונה בכוח – 1,225 דיווחים בשנת 2017. כ-40% מאירועים אלו דווחו על ידי ילדות עד גיל 12.
  - עבירות נפוצות נוספות שנעשו בקטינות הן הטרדה מינית (376 דיווחים) ואינוס בכוח או באיומים (357 דיווחים); בשתי עבירות אלו, 20% מעבירות אלו נעשו כלפי ילדות.
  - 37% מעבירות מעשה מגונה שלא בכוח נעשו בילדות.
- בין השנים 2016-2017 חל גידול במספר התלונות שהוגשו למשטרה בגין פגיעה בנערות (קבוצת הגיל 17-12), מ-1,243 תלונות ב-2016 ל-1,364 תלונות בשנת 2017 – עלייה של כ-10%. אין לנו מידע בשאלה האם עלייה זו משקפת עלייה במספר העבירות שנעשו או עלייה במספר האירועים המדווחים.

1.3 נתונים על עבירות מין כלפי נשים - עבירות חוזרות⁵

על מנת לאמוד עבריינות חוזרת בתיקי עבירות מין, ביקשנו ממשטרת ישראל פילוח של נתוני התיקים שנפתחו בה לפי קיומם של תיקים קודמים בעבירות אלו.

להלן יוצגו נתונים על עבירות מין כלפי נשים בפילוח לפי מספר התיקים שנפתחו לכל חשוד. הנתונים שהמשטרה מסרה כוללים סיכום של שתי השנים 2016-2017 ורק של תיקים שנפתחו בשנים הללו; ייתכן שלחשודים הכלולים בתרשים יש תיקים נוספים שנפתחו בשנים קודמות.

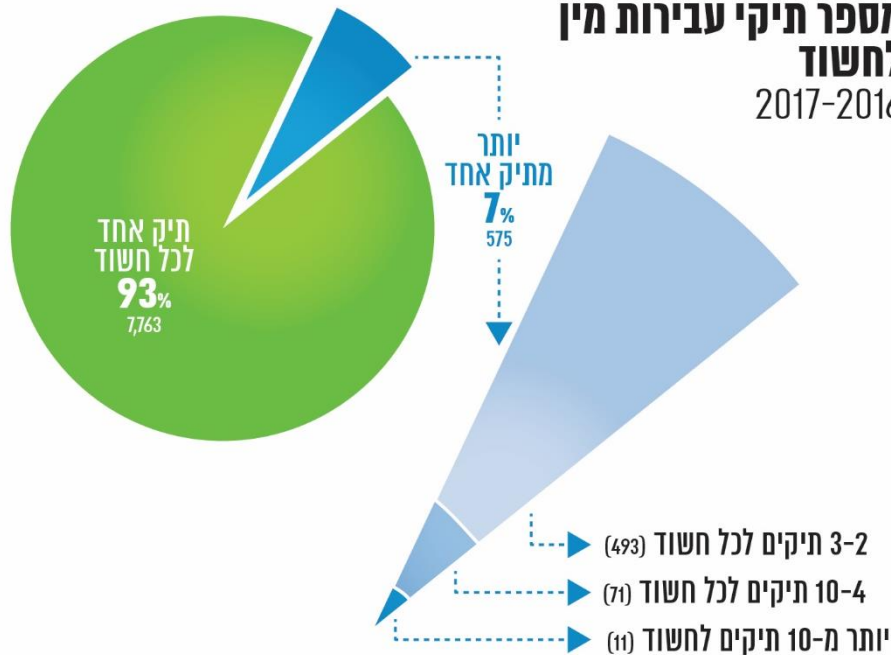
⁵ רפ"ק עו"ד לי פרל-בהירי, ראש חוליית אלימות במשפחה, מכתב מ-8 באוקטובר 2018, הועבר בדוא"ל על ידי דניאל וידלנסקי, 22 באוקטובר 2018. מכתב מ-31 באוקטובר 2018, הועבר בדוא"ל על ידי לימור כהן, 5 בנובמבר 2018.

הכנסת

מרכז המחקר והמידע

מספר תיקי עבירות מין לחשוד 2017-2016

על פי נתונים אלו, למשטרה מוכרים 8,338 חשודים; ל-93% מהם נפתח תיק חקירה אחד בגין עבירות מין בשנים 2016-2017 ול-7% (575 חשודים) נפתח יותר מתיק חקירה אחד. מבין החשודים שיש להם יותר מתיק חקירה אחד, ל-86% נפתחו 2-3 תיקים, ל-12% נפתחו 4-6 תיקים, ול-2% נפתחו יותר מעשרה תיקים.

1.4 עבירות מין לפי קבוצות אוכלוסייה⁶

להלן יוצגו נתוני המשטרה על עבירות מין שנעשו בנשים, בהתפלגות לפי קבוצת האוכלוסייה שאליה שייכת קורבן העבירה. על פי הגדרת המשטרה, בקבוצת היהודיות נכללות גם נשים שאינן יהודיות על פי דתן, אך שייכות ל"חברה היהודית".

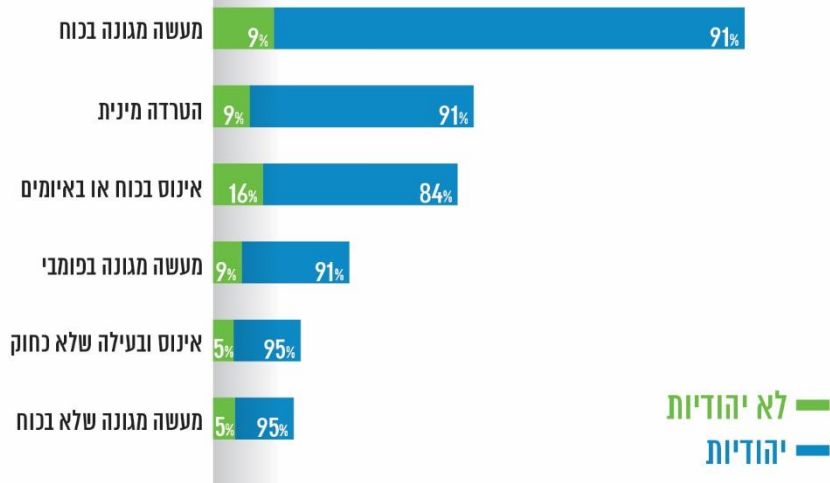
על פי נתוני המשטרה, בשנת 2017 נפתחו 4,215 תיקים שבהם צויינה קבוצת האוכלוסייה שאליה שייכת קורבן העבירה. מכלל התיקים אלו, 443 תיקים נפתחו בעקבות תלונה של לא יהודיה – כ-10% מהתיקים, שיעור שהוא נמוך יחסית לשיעור הלא יהודיות באוכלוסייה (כחמישית). איננו יודעים האם שיעור נמוך יחסית זה של תיקי לא-יהודיות נובע ממיעוט עבירות מין או משיעור נמוך של דיווח עליהן. עוד עולה מנתוני המשטרה, כי לא חל שינוי ניכר במספר הדיווחים על עבירות מין כלפי לא יהודיות (447 דיווחים בשנת 2016 לעומת 443 דיווחים בשנת 2017).

⁶ רפ"ק עו"ד לי פרל-בהירי, ראש חוליית אלימות במשפחה, מכתב מ-8 באוקטובר 2018, הועבר בדוא"ל על ידי דניאל וידלנסקי, 22 באוקטובר 2018. מכתב מ-31 באוקטובר 2018, הועבר בדוא"ל על ידי לימור כהן, 5 בנובמבר 2018.

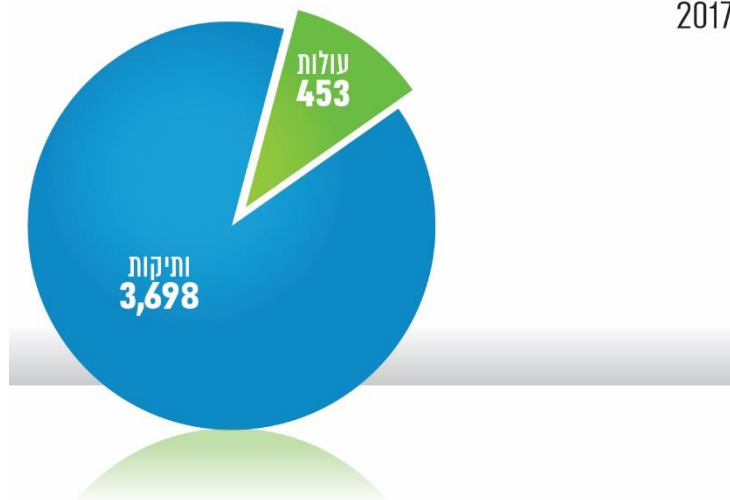
דיווחי נשים יהודיות ולא יהודיות על עבירות מין בפילוח לפי סוג העבירה 2017

על פי נתוני המשטרה, בדיווח על עבירות שונות יש שיעור שונה לנשים יהודיות ולא יהודיות. השיעור הגבוה ביותר של נשים לא יהודיות נרשם בעבירת אינוס בכוח או באיומים (16% - 140 תלונות של לא-יהודיות מתוך 862 עבירות), ועדיין שיעור זה נמוך משיעורן באוכלוסייה. בדיווח על העבירה הנפוצה ביותר בכלל הנשים, מעשה מגונה בכוח, היה שיעור הלא יהודיות נמוך יותר ועמד על 9%. שיעור נמוך במיוחד של לא יהודיות נרשם בדיווח על אינוס ובעילה שלא כחוק ומעשה מגונה שלא בכוח.

להלן נתונים על עבירות מין שנעשו בנשים השייכות לקבוצת העולות (על פי הגדרת המשטרה – נשים שעלו משנת 1989 ואילך) לעומת ותיקות. נתונים אלו כוללים רק את הנשים שהיוتن עולות או ותיקות צויינה במערכת המיחשוב של המשטרה. מסיבה זו, מספר הנשים הכלולות בתרשים זה אינו זהה למספר הנשים שנכללו בתרשימים קודמים; נתוני הוותיקות כוללים גם נשים ערביות.

דיווחים על עבירות מין כלפי עולות ותיקות 2017

הכנסת

מרכז המחקר והמידע

בשנת 2017 נפתחו במשטרה 4,265 תיקים בגין עבירות מין, כ-12% מהם היו בגין תלונות של עולות, פחות משיעורן באוכלוסייה (21%).⁷ איננו יודעים האם השיעור הנמוך יחסית מעיד על מיעוט העבירות או על מיעוט התלונות במשטרה.

1.5 סטטוס הטיפול בתיקי עבירות מין ועילות לסגירת התיקים⁸

להלן יוצגו בטבלה נתוני המשטרה על סטטוס הטיפול בתיקי עבירות מין שנפתחו בתיקים בשנים שבין 2016-2017. **יודגש, כי נתונים אלו נכונים ליום הפקתם עבור מרכז המחקר והמידע של הכנסת, ב-4 באוקטובר 2018.**⁹ יצויין, כי סיכום של נתוני הטיפול בתיקים גדול ממספר התיקים שנפתחו מכיוון שבכל תיקי יכול להיות יותר מחשוד אחד.

סטטוס הטיפול בתיקי עבירות מין 2017-2016

2017	2016	
4,120	4,115	תיקים שנפתחו
2,627	3,036	נסגרו
150	40	בחקירה
1,273	678	פרקליטות או מחלקת התביעות המשטרית
664	683	כתב אישום
146	337	החלטה שיפוטית

להלן עיקרי הממצאים העולים מהנתונים בטבלה – נתונים אלו נכונים לאוקטובר 2018:

- בכל אחת מהשנים 2016-2017 נפתחו יותר מ-4,100 תיקים עבירות מין. נזכיר שתיקים שנסגרים בגלל חוסר אשמה מוצאים מן הסטטיסטיקה המשטרית.
- נסגרו כ-3,000 מהתיקים שנפתחו ב-2016 וכ-2,600 מהתיקים שנפתחו ב-2017.
- 40 מהתיקים שנפתחו ב-2016, עדיין היו בחקירה ו-678 עדיין היו בטיפולן של פרקליטות המדינה או מחלקת התביעות המשטרית.

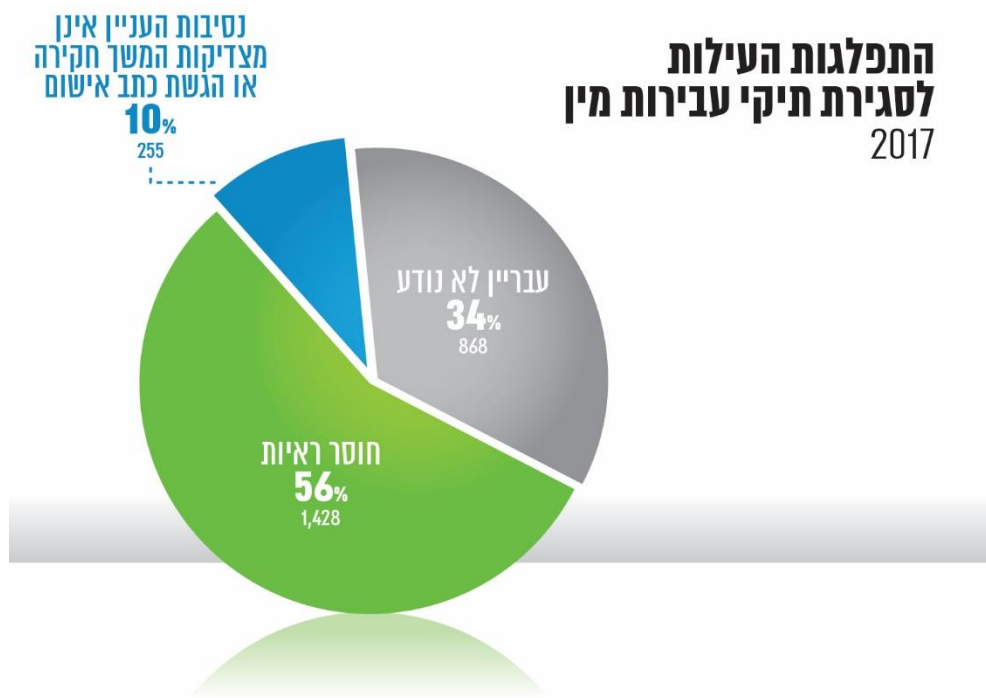
⁷ בשנת 2017 חיו בישראל כ-2,680,500 נשים שגילן 20 ומעלה. לשכה מרכזית לסטטיסטיקה, שנתון סטטיסטי לישראל, [לוח 2.3, אוכלוסייה, לפי קבוצת אוכלוסייה, דת מין וגיל](#). בשנה זו חיו בישראל 565,000 נשים שעלו לארץ משנת 1990 ואילך. לשכה מרכזית לסטטיסטיקה, אוכלוסיית העולות משנת 1990+ לפי גיל בחומשות. הנתונים נשלחו על ידי שלומית כהן אלקסלסי, ראש ענף הפצת מידע, דוא"ל, 31 באוקטובר 2018.

⁸ רפ"ק עו"ד לי פרל-בהירי, ראש חוליית אלימות במשפחה, מכתב מ-8 באוקטובר 2018, הועבר בדוא"ל על ידי דניאל וידלנסקי, 22 באוקטובר 2018. מכתב מ-31 באוקטובר 2018, הועבר בדוא"ל על ידי לימור כהן, 5 בנובמבר 2018.

⁹ נתונים אלו אינם כוללים תיקים שנסגרו עקב חוסר אשמה. תיקים אלו הופכים במערכת המיחשוב המשטרית לתיקים לא פליליים והם מוחרגים מהסטטיסטיקה. שם.

- 150 מהתיקים שנפתחו ב-2017 עדיין היו בחקירה ו-1,273 תיקים עדיין היו בטיפולן של פרקליטות המדינה או של מחלקת התביעות המשטרית.
- הוגשו 683 כתבי אישום בתיקים שנפתחו בשנת 2016 ו-664 כתבי אישום בתיקים שנפתחו בשנת 2017.
- התקבלה החלטה שיפוטית בכ-337 תיקים שנפתחו ב-2016 ובכ-146 תיקים שנפתחו ב-2017. להלן יוצגו עילות לסגירת תיקי עבירות מין שנסגרו בשנת 2017.¹⁰

מהנתונים בתרשים עולה, שיותר ממחצית התיקים, 56%, נסגרו עקב **חוסר ראיות**; ב-10% מהתיקים נקבע כי עילת "נסיבות העניין אינן מצדיקות המשך חקירה או הגשת כתב אישום"; בשליש מהתיקים נקבעה עילת עברייין לא נודע.

¹⁰ נתוני שנת 2016 דומים מאוד לנתוני 2017: 86% עקב חוסר ראיות, 14% בעילת "נסיבות העניין אינן מצדיקות המשך חקירה או הגשת כתב אישום"; פחות מ-1% בעילת "עברייין לא נודע". שם.

כאמור, בשנת 2017 חלק ניכר של תיקי החקירה, 56%, נסגרו עקב **חוסר ראיות**; בהקשר זה נציין שמגופן של קורבנות עבירות מין אפשר לאסוף דגימות DNA שיכולות לשמש ראיות משפטיות לאיתור חשודים ולהפלתם. אפשר לאסוף דגימות אלו רק בימים הראשונים לאחר העבירה והן מועברות למז"פ רק בתנאי שמוגשת תלונה במשטרה.

בשנת 2016 הגיעו למחלקת הזיהוי הפלילי של המשטרה (מז"פ) 113 דגימות שנאספו מגופם של נפגעות ונפגעי תקיפה מינית ובשנת 2017 הגיעו 104 דגימות.¹¹ לצורך ההשוואה נציין, שבשנת 2017 נרשמו במשטרה 1,500 תלונות על עבירות מין שבהן יש פוטנציאל לאיסוף דגימות פורנזיות.¹² בין הסיבות האפשריות לפער בין מספר התלונות למספר הדגימות שהגיעו למז"פ:

- דיווחים רבים אינם מגיעים למשטרה בטווח הזמן שבו אפשר ליטול את הדגימה. לעיתים חולפים שבועות, חודשים ושנים בין הפגיעה לבין התלונה במשטרה.
- ייתכן שהנפגעות או הנפגעים הגיעו לבתי חולים שאין בהם מרכז חירום לטיפול בנפגעות ובנפגעי עבירות מין ואין בהם איסוף של דגימות.¹³ ייתכן שפריסה שונה של מרכזי חירום תביא לעלייה במספר הדגימות.

---

¹¹ נזכיר כי תיקים שנסגרו עקב חוסר אשמה הופכים במערכת המיחשוב המשטרית לתיקים שאינם פלייליים ומחרגים מהסטטיסטיקה. שם.

¹² כאמור לעיל, בשנת 2017 הוגשו במשטרה כ-1,500 תלונות על עבירות מין מהסוג שיש בהן פוטנציאל לאיסוף דגימות DNA במידה שהנפגעת או הנפגע מגיעים לבית חולים שיש בו מרכז לטיפול בנפגעי תקיפה מינית; בין עבירות אלו - 1,064 אירועי אינוס בכוח או באיומים; 418 תיקי אינוס ובעילה שלא כחוק; 27 תיקי עבירות בלתי טבעיות. שם.

¹³ בישראל יש חמישה מרכזים לטיפול בנפגעות ובנפגעי עבירות מין. לפרטים נוספים על המרכזים האקוטיים ועל נטילת דגימות פורנזיות, ראו מסמך קודם של מרכז המחקר והמידע של הכנסת: נורית יכימוביץ כהן, [היבטים בטיפול בנפגעות ובנפגעים של עבירות מין, בדגש על איסוף ראיות פורנזיות ושמירתן](#). מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 10 בדצמבר 2017.

2. נפגעי הטרדה מינית – נתונים מסקר ביטחון אישי

כאמור, נתוני המשטרה מבוססים רק על תיקים שנפתחו בגין תלונות אליה, קרי – אלימות מדווחת.

כדי ללמוד יותר על היקף נפגעי עבירה בישראל, הלמ"ס עורכת מאז שנת 2014 "סקר ביטחון אישי"¹⁴. לפי הלמ"ס, מטרתו המרכזית של הסקר, שנערך לפי הזמנת המשטרה לביטחון הפנים, היא להציג אומדן סטטיסטי, בלתי מוטה, של היפגעות אוכלוסיית ישראל מעבירות שונות (עבירות אלימות, עבירות רכוש ועבירות מקוונות) וכן לספק אומדן של תחושת הביטחון האישי של הציבור בישראל.

הסקר האחרון נערך בשנת 2017; גודל אוכלוסיית המדגם בסקר היה כ-7,000 איש מעל גיל 20, שהם מדגם מייצג של האוכלוסייה בישראל. כ-68% מהנסקרים (כ-4,700 איש) השיבו לסקר. נציין, כי למרות היקפו הנרחב של המדגם, בחלק מהמקרים (בעיקר כאשר מדובר בעבירות מסוימות או בקבוצות אוכלוסייה מסוימות) מספר התשובות הרלבנטיות היה קטן מכדי לאפשר תשובה בעלת רמת מובהקות גבוהה (וראו להלן). על בסיס הנתונים העולים בסקר אומד הלמ"ס את היקף נפגעי העבריינות בכלל האוכלוסייה בישראל. הסקר כלל גם שאלה לגבי היפגעות ילדים מהטרדה מינית, אולם מספר המשיבים היה נמוך מכדי לאפשר ניתוח סטטיסטיים, ועל כן אין נתונים על כך.

סקר ביטחון אישי מתייחס לעבירות שונות, ובאופן ספציפי גם לעבירת הטרדה מינית. השאלה לגבי הטרדה מינית מנוסחת באופן הבא: "ב-12 החודשים האחרונים, האם הטרידו אותך מינית? הטרדה מינית עלולה להיעשות במילים או בהתנהגות כלפי גבר או כלפי אישה בכל גיל. כגון: רמיזות מיניות, הערות מיניות, הצצה. לא כולל הטרדה מינית באמצעות אינטרנט או רשתות חברתיות." נציין, כי הגדרה זו של הסקר אינה תואמת לחלוטין את סעיפי החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, שכן לעיתים הגדרת הסקר מצומצמת מזו שבחוק לעיתים רחבה ממנה.¹⁵

מרכז המחקר והמידע של הכנסת פנה אל הלמ"ס בבקשה לבצע עיבודים מיוחדים אודות נפגעי הטרדה מינית על בסיס סקר זה. בפרט, ביקשנו לבדוק האם בקרב קבוצות שונות יש שיעורים שונים של פגיעה. בתוך כך, ביקשנו לבדוק האם יש הבדלים בשיעורי ההיפגעות ובשיעורי הדיווח למשטרה בין בעלי רמות השכלה או הכנסה שונות. במרבית העיבודים שנערכו לבקשתנו, מספר המשיבים היה קטן מכדי להסיק מסקנות ברמת מובהקות גבוהה; להלן יוצגו רק הממצאים שרמת המובהקות שלהם היתה גבוהה יותר.¹⁶

¹⁴הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, [סקר ביטחון אישי 2017](#), תאריך כניסה: 11 בנובמבר 2018.

¹⁵ לדוגמה, החוק כולל גם התייחסות לעבירות באמצעות האינטרנט או הרשתות החברתיות - סעיף 3(א)(א) לחוק; מצד שני, חלק מההתנהגויות המתוארות בחוק צריכות להיות חוזרות ונשנות על מנת שייחשבו כהטרדה ואילו הסקר אינו כולל דרישה זו - סעיפים 3(א)(3) ו-3(א)(4) לחוק.

¹⁶שלומית כהן-אלקסלסי, ראש ענף הפצת מידע, הלמ"ס. עיבוד נתונים מיוחד למרכז המחקר והמידע של הכנסת. התקבל בתאריך 6 בנובמבר 2018.

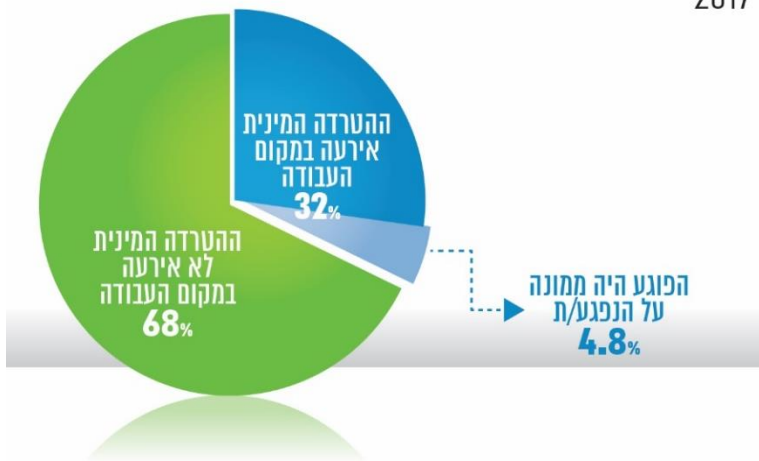
לפי נתוני סקר ביטחון אישי, 2.2% מהנסקרים דיווחו כי חוו הטרדה מינית במהלך השנה שקדמה לסקר. על בסיס ממצאי הסקר אמד הלמ"ס, כי כ-121.5 אלף איש מכלל האוכלוסייה בישראל חוו הטרדה מינית (כהגדרתה בסקר) במהלך השנה שקדמה לסקר, מהם כ-79% נשים והיתר – גברים.¹⁷

לפי הסקר, שיעור ההיפגעות מהטרדה מינית דומה בקרב יהודים וערבים (2.2% בקרב האוכלוסייה של "יהודים ואחרים" לעומת 2.4% בקרב האוכלוסייה הערבית, כאשר טעות הדגימה בקרב הערבים היא גדולה יחסית).¹⁸ מהעיבוד המיוחד שבוצע לבקשנו עלה, כי שיעור הנפגעים (גברים ונשים גם יחד) דומה בקרב מי שהם אקדמאים ומי שאינם אקדמאים.

מבין הנשים שענו כי חוו הטרדה מינית, כ-67% היו בגילאי 20-34, והיתר מעל גיל 35. כלומר – מרבית מקרי ההטרדה המינית של נשים היו בגילאים צעירים יחסית.¹⁹

סקר ביטחון אישי: הטרדה במקום העבודה 2017

במרבית המקרים (68%), ההטרדה המינית לא אירעה במקום העבודה; גם כאשר ההטרדה אירעה במקום העבודה – ב-85% הפוגע לא היה הממונה על הנפגע או הנפגעת.

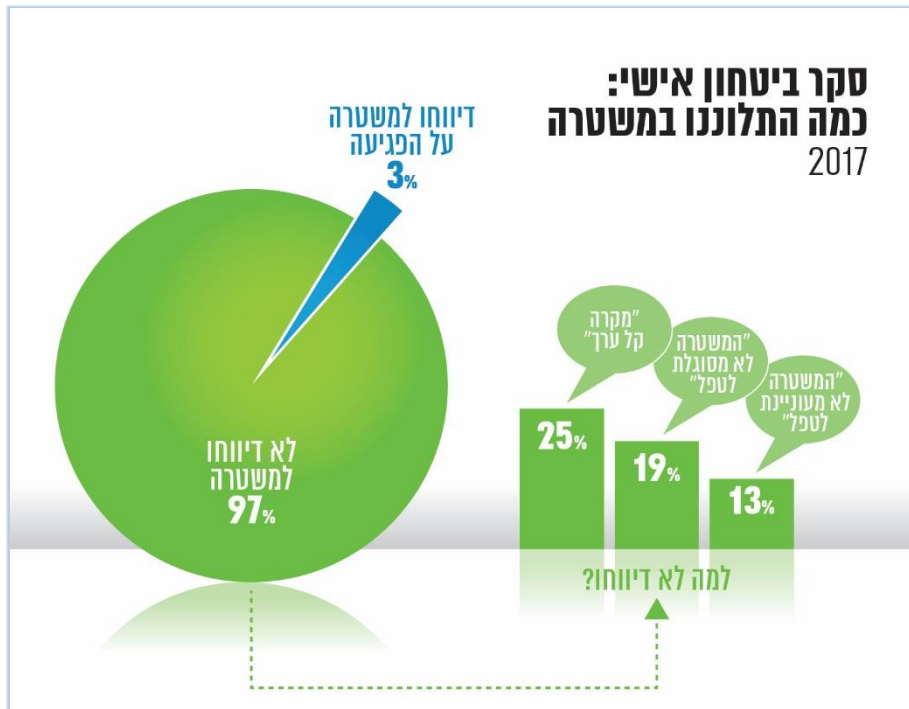
¹⁷ למי"ס, [סקר ביטחון אישי 2017](#), לוח 1.3. תאריך כניסה: 11 בנובמבר 2018.

¹⁸ למי"ס, [סקר ביטחון אישי 2017](#), לוח 1.1. תאריך כניסה: 11 בנובמבר 2018.

¹⁹ נזכיר כי הסקר נערך בקרב גילאי 20 ומעלה. למי"ס, [סקר ביטחון אישי 2017](#), לוח 1.3. תאריך כניסה: 11 בנובמבר 2018.

מבין כלל מי שענו שחוו הטרדה מינית (גברים ונשים גם יחד) – רק 3% לערך אמרו כי דיווחו למשטרה על הפגיעה. הסיבה השכיחה ביותר לאי-דיווח למשטרה (כרבע ממי שלא דיווחו) היא כי מדובר במקרה קל ערך; כ-19% ענו כי לא דיווחו כי סברו שהמשטרה אינה מסוגלת לטפל במקרים כאלה, וכ-13% ענו כי לא ידווחו למשטרה שכן לתפיסתם המשטרה אינה מעוניינת לטפל במקרים כאלו.²⁰

כמחצית מהנפגעים (גברים ונשים) דיווחו כי נגרם להם נזק מהפגיעה, ברוב המקרים - נזק נפשי. מבין מי שנגרם להם נזק, רק כמחצית פנו לגורמים שונים (לא משטרה); רק מיעוט מקרב הפונים פנו לגורמי רווחה או רפואה, ורובם פנו לגורם אחר: טיפול נפשי/פסיכולוגי, עמותה/ארגון חברתי, טיפול משפטי, קרוב משפחה, מכר שאינו קרוב משפחה או גורם אחר.²¹

נתוני הסקר מעלים כמה שאלות לגבי תופעת ההטרדה המינית, ובפרט – לגבי הטיפול של המשטרה בה. כפי שעולה בנתוני הסקר, **כשליש מנפגעי הטרדה המינית סבורים כי המשטרה אינה מסוגלת או אינה מעוניינת לטפל בתלונות על הטרדה מינית.** היות שהסקר נערך לבקשת המשרד לביטחון הפנים, נשאלת השאלה כיצד המשרד מתכוון לפעול מול משטרת ישראל במטרה לטייב הן את הטיפול בתלונות על הטרדה מינית, והן את תפיסת הציבור לגבי הטיפול המשטרתי בתלונות אלה.

²⁰ למ"ס, [סקר ביטחון אישי 2017, לוח 1.5](#), תאריך כניסה: 11 בנובמבר 2018.

²¹ למ"ס, [סקר ביטחון אישי 2017, לוח 1.7](#), תאריך כניסה: 11 בנובמבר 2018.

הכנסת
מרכז המחקר והמידע